

Congrés Nacional de Música d'Arrel

del 13 al 15 de novembre de 2020 al Centre Artesà Tradicionàrius, Barcelona

El 1r Congrés de Música d'arrel, organitzat per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural i el Centre Artesà Tradicionàrius, amb la col·laboració de La Xeixa i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, neix amb la voluntat de debatre de forma col·lectiva el context actual de la música d'arrel i el futur de la mateixa de forma transversal. Una oportunitat de compartir coneixements i idees al respecte.

El congrés tindrà lloc del 13 al 15 de novembre de 2020 al Centre Artesà Tradicionàrius, ja que és l'espai de trobada de bona part dels agents del sector així com també centre de referència d'aquest estil musical del territori català.

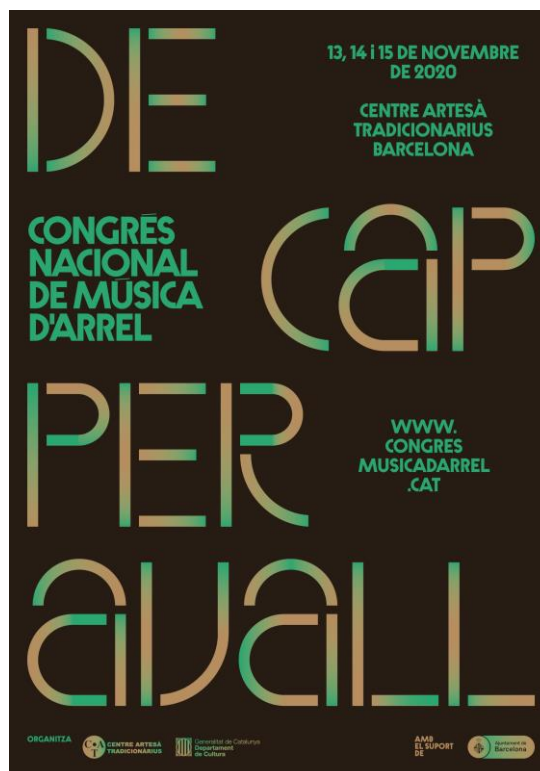
La seva voluntat és revifar la música d'arrel al territori català amb la determinació de compartir motivacions i neguits. El Congrés vol posar de manifest les preocupacions del context actual de la música d'arrel de les noves generacions del sector, vol ser un altaveu per visibilitzar la pluralitat d'opinions i analitzar l'evolució del funcionament per afrontar el futur amb més coneixement de causa; vol teixir complicitats i sumar esforços per treballar en xarxa amb tot el sector de la música d'arrel.

El programa del Congrés presenta diferents activitats per debatre els sis àmbits temàtics: ponències d'experts, comunicacions dels agents del sector, espais de debat i conversa, presentació de projectes d'escoles de música i festivals del territori. A més, les nits de divendres i dissabte es presentaran, en concert les propostes musicals de Joana Gomila i Arnau Obiols, i de Carles Belda.

Àmbits temàtics: Ponències, comunicacions i espais de debat

Identitat - Comunicació i difusió de projectes i esdeveniments - Models d'organització professional - Models pedagògics - Creació artística - Llegat i relleu generacional.

Per debatre aquests sis àmbits, s'han programat ponències i comunicacions, així com també una temps d'intercanvi d'opinions final per extreure conclusions. Per les ponències, comptarem amb 7 professionals amb una llarga trajectòria dins de cada àmbit temàtic: Anna Costal i Jaume Ayats, Mª Antònia Pujol, Ilaria Sartori, Carmina Hereu, Albert Reguant i Romain Baudoin; i hi haurà un total de 35 comunicacions que tractaran els temes més latents i importants que ara mateix preocupen a tot el col·lectiu.

Concerts

El concert inaugural del divendres 13 de novembre, serà un espectacle de nova creació amb dos dels músics més rellevants d'avui dia de la música d'arrel i amb una trajectòria molt potent en l'àmbit de la creació: Joana Gomila i Arnau Obiols, CA!. L'espectacle, que barreja diferents disciplines artístiques, comptarà amb la companyia d'arts visuals Atzur.

Durant el Congrés, es volia comptar amb un dels músics incombustibles del sector de la música d'arrel, en Carles Belda i el seu acordió, que va ser el vaixell musical de grups tan importants com Pomada o Mesclat. La nit de dissabte 14, doncs, serà el retrobament del grup El Belda i el Conjunt Badabadoc que han fet ballar mig país amb cançons com «Al vent», «Rosó» i «L'Empordà» interpretades amb ritmes caribenys.

Presentació de projectes d'entitats i conclusions del Congrés

El diumenge a la tarda, s'ha reservat un espai de pòsters, en què entitats, escoles, festivals i associacions podran presentar els seus projectes a l'espai del vestíbul del CAT Tradicionari. Finalment, a les 17 h, serà el moment d'extreure les conclusions dels 3 dies de Congrés.

El programa del Congrés

Divendres 13 de novembre

A partir de les 18 h, comença l'acreditació dels assistents al Congrés Nacional de Música d'arrel al CAT Tradicionari

19.00 - Parlaments i ponència inaugural

Obrirem el Congrés Nacional de Música d'Arrel amb una presentació a càrrec dels organitzadors de l'acte, la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Culturals i el Centre Artesà Tradicionari, i dels integrants del col·lectiu La Xeixa. Seguidament, comptarem amb una ponència inaugural de la mà **d'Anna Costal i Jaume Ayats**.

20.00 h – Concert inaugural: Joana Gomila i Arnau Obiols & Atzur

CA! son Joana Gomila i Arnau Obiols i ATZUR son Carme Gomila i Odile Carabantes. Junes hibridaran sons i imatges en viu i de manera efímera remouran materials que ens són propers. Com els arbres, si estem drets és perquè tenim arrels, les sentim o no. CA! + ATZUR han preparat aquesta celebració sonora i visual des de la llibertat creativa per inaugurar el Congrés de Música d'Arrel. De cap per avall!

Dissabte 14 de novembre

9.00 h – 11.00 h

Identitat: A l'inici de la tercera dècada del segle XXI, i en el marc d'uns models socials, polítics i econòmics d'abast global, ens disposem a reflexionar sobre els límits i les contradiccions dels conceptes «música d'arrel», «música folk» o «música tradicional» i, alhora, a observar quins són els llocs comuns que, com a músics d'aquest àmbit, ens defineixen.

Ponència: Ilària Sartori

Comunicacions

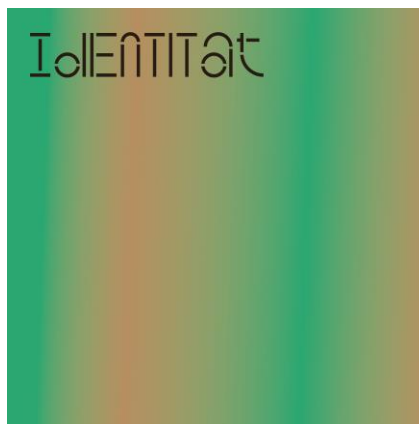
Jordi Barbet «Kami» - *El concepte de tradició: d'element cohesionador a gènesi del conflicte*

Marcel Casellas - *Manifest esporògen*

Iban Martínez - *El cant col·lectiu de les dones obreres en les fàbriques de Múrcia durant el primer franquisme*

Rafalito Salazar - *La rumba és gitana i catalana*

Raül Sanchis - *Interdisciplinarietat en la recerca: accions festives, divulgatives i espectaculars en la música, dansa i teatralitat*

Dissabte 14 de novembre, 11.30 h – 13.30 h

Models d'organització professional: Els models de contractació i de gestió d'espectacles probablement no són els més adients per al desenvolupament d'una xarxa estable de músics d'arrel. És per això que es planteja un debat al voltant d'altres tipologies de contractació i d'organització professional i la proposta d'alternatives per al col·lectiu dins de la legislació vigent.

Arnau Aymerich, Albert Avilés, Joan Boada, Carol Duran i Núria Lozano - *Ebri Knight: 15 de carrers i festivals + La Carrau: Una proposta d'arrel a començaments del mil·lenni*

Ferran Benach - *Quin model de gestió?*

Ricard Ros - *Rubrifolkum - Festival Folk de Sant Boi de Llobregat*

Federació de Cobles de Catalunya - *Federació de Cobles de Catalunya*

Esteve León - *Manifest per la música de la terra 2004. Balanç crític*

Laurent Molédous - *Col·lectiu HartBrut + La FAMDT*

Marc Riera - *Retrospectiva i actualitat dels sous dels músics professionals de la tradició oral*

Francesc Tomàs «Panxito» - *Al pot petit hi ha la bona confitura*

15.30 h – 17.30 h

Comunicació i difusió de projectes i esdeveniments:

Els mitjans de comunicació construeixen discursos que modelen les realitats socials i culturals. Plantegem una anàlisi de les fórmules, els mecanismes i els continguts de la comunicació en l'àmbit de la música d'arrel –des de la premsa fins a les xarxes socials– i, també, el paper actiu i les estratègies que els mateixos músics podrien aportar amb l'objectiu de millorar la difusió de les seves activitats.

Ponències: Carmina Hereu i Albert Reguant

Comunicacions

Jordi Bianchiotto - *La canviant aura del folk a la premsa*

Ferran Brosa - *La transmissió de la cultura popular en l'època d'Instagram*

Laia Carreras - *La normalització del sector de la música d'arrel/folk/tradicional i del país*

Gerard Cruset - *Fer de músic*

18.00 h – 20.00 h

Creació artística: La tradició porta implícita la transformació constant de valors i estètiques. La música d'arrel es nodreix, com la resta d'expressions artístiques, de les sinergies entre totes les disciplines i especialitats artístiques. Proposem l'anàlisi de la creació com a motor per a la vitalitat de la música tradicional i per a l'expansió d'inquietuds, necessitats i funcions de l'actualitat.

Ponència: Romain Baudoin

Comunicacions

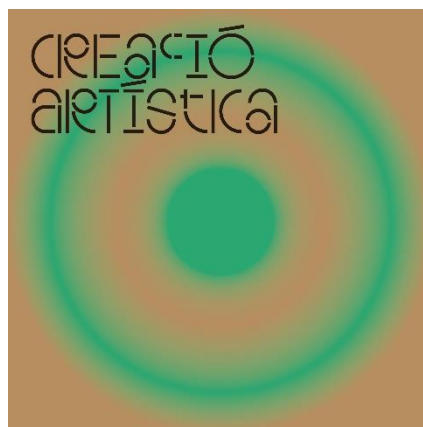
Cesc Alexandri - *La música de les Gitanes de Cardedeu*

Daniel Carbonell - *Noves músiques per a espais antics, o de quan un ball nou amb una música nova es converteix en un problema vell*

Anaís Falcó - *Si és de tots puc fer el que vulgui?*

Ivó Jordà i Marçal Ramon - *La cambra d'arrel*

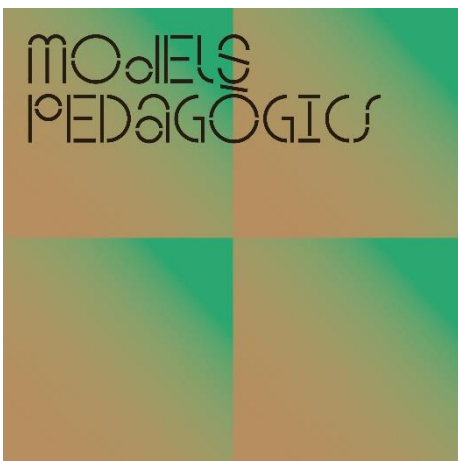
Xavier Rota - *De "Veus al ball" a "Ballaveu": Poble que canta i balla mai no mor!*

20.00 h – Concert El Belda i el Conjunt Badabadoc

Durant el Congrés, volíem comptar amb un dels músics incombustibles del sector de la música d'arrel, en Carles Belda i el seu acordió, que va ser el vaixell musical de grups tant importants com Pomada o Mesclat. La nit de dissabte, doncs, serà el retrobament del grup El Belda i el Conjunt Badabadoc (Jordi Rexach, Marc Serrats i Eric Herrera) que han fet ballar mig país amb cançons com «Al vent», «Rosó», «L'Empordà», «Aquesta nit» o «País Petit» interpretades amb ritmes caribenys. Un còctel de cançons catalanes passades pel túrmic rítmic d'altres estils, molt d'humor i predisposició a moure's.

Diumenge 15 de novembre

9.00 h – 11.00 h

Models pedagògics: La transmissió del coneixement en la música d'arrel combina la pràctica de la tradició oral, l'ensenyament no reglat i la formació acadèmica a tots els nivells d'aprenentatge. Plantegem l'estudi d'aquests models pedagògics, el debat sobre la seva idoneïtat i l'obertura cap a noves propostes.

Ponència: Maria Antònia Pujol

Comunicacions

Dani Àlvarez - *La creació de materials pedagògics al voltant de la festa i la seva música*

Cristina Boixadera - *L'ensenyament dels instruments de música tradicional. Punt de vista del flabiol*

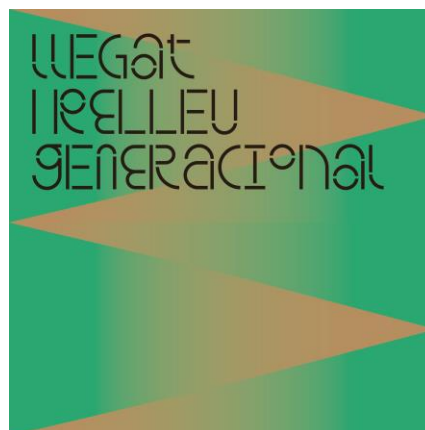
Eliseu Carbonell - *La formació d'adults en música d'arrel: l'aprenentatge expandit per l'amistat*

Albert Casals - *La glosa en el canvi de paradigma de la música d'arrel a l'escola*

Sergi Masalias - *Estudis superiors de música tradicional*

11.30 h – 13.30 h

Llegat i relleu generacional: La convivència de diverses generacions de músics d'arrel fa evident que la transmissió mateixa de coneixements, de valors i d'actituds en el desenvolupament de la pràctica interpretativa conforma un llegat patrimonial de primer ordre. Proposem analitzar les eines i les accions que caldria tenir en compte per gestionar i difondre aquest llegat cultural tan sensible i garantir-ne la continuïtat.

Comunicacions

Pau Benítez - *Per què, A Mataró flabiol?*

Ester García Llop - *L'oremus*

Ramon Manent - *Presentació de tres casos concrets de reutilització de materials tradicionals: Quina taula tan ben parada, La clavellinera i la Jota del peix barato*

Carles Mas - *La companyia Xuriach: Transmissió oral de la música i la dansa*

Xavier Orriols - *A sota el campanar o al país sencer?*

Xavier Pallàs - *Recuperar l'ofici de campaner*

Jordi Quintana i Jordi Inglès «Bero» - *Músics de carrer i músics professionals: repertori, so i implicació*

Francesc Sans - *40 anys de cornamusa, o la reinvençió de la tradició*

16.00 h – Presentació de les escoles de música i festes i festivals que fan música d'arrel

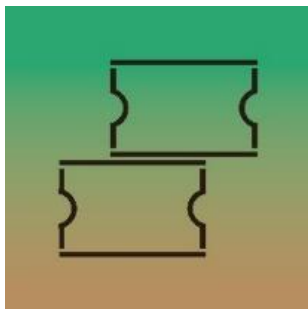
17.00 – Conclusions a càrrec de Roser Serrano

18.00 h – Cloenda

El Congrés en directe

Tot el Congrés es podrà seguir via streaming des del Canal Youtube del Centre Artesà Tradicionàrius i des del web www.tradicionarius.cat

Acreditacions

Per participar al Congrés pots acreditar-te a través d'aquest enllaç www.congresmusicadarrel.cat/inscripcions/

L'entrada general al Congrés inclou una acreditació pels 3 dies i totes les activitats programades: ponències, comunicacions i debats i els dos concerts.

Entrada general: 15 €

Entrada general + samarreta: 25 €

La Xeixa

És un grup heterogeni format per músics, professors, comunicadors i balladors, una generació que ha arribat a la música d'arrel partint d'orígens i experiències diverses, i gràcies a la qual hem articular projectes i idees de forma compartida. El Centre Artesà Tradicionàrius (CAT) ha esdevingut un dels punts de relació més importants pel nostre col·lectiu. L'identifiquem com a espai de transmissió i visibilització de la nostra música.

Objectius

- Posar de manifest que les noves generacions de músics, professors, balladors i comunicadors del sector estem preocupats pel context actual de la música d'arrel al nostre territori.
- Analitzar el món de la música que ha canviat molt durant els darrers anys. Les formes de funcionar d'aleshores han resultat caduques i és necessari revisar com fer-ho actualment.
- Concebre el congrés com a eina, en primer lloc per conèixer les realitats diverses del sector en l'actualitat, i en segon, per afrontar el futur amb més coneixement de causa.
- Projectar-lo com a altaveu per explicar la situació actual i reivindicar la necessitat de seguir treballant per millorar-ne la conjuntura.
- Visibilitzar la pluralitat d'opinions com també la divergència de posicionaments que es puguin donar al llarg de la trobada.
- Reforçar la memòria col·lectiva, fent un recull de les conclusions que tinguin lloc al llarg dels debats, en el qual es recopilï tota aquesta diversitat sense complexos.
- Remarcar la necessitat de teixir complicitats i seguir sumant esforços per revifar el sector. Buscar maneres d'organitzar-nos, de treballar en xarxa per avivar la música d'arrel al nostre territori.

Informació d'interès

Organitza:

Centre Artesà Tradicionàrius - @tradicionarius

www.tradicionarius.cat – 932184485

Plaça Anna Frank, s/n 08012 Barcelona

Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Generalitat de Departament de Cultura - @cultura_cat

<https://cultura.gencat.cat/ca/inici>

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona – Institut de Cultura - @culturapopular_bcn

<https://www.barcelona.cat/barcelonacultura/ca/icub>

La Xeixa - @congresmusicadarrel

www.congresmusicadarrel.cat

El CAT està preparat perquè el Congrés Nacional de Música d'Arrel es realitzi de forma totalment segura i, a més, s'adapta a les mesures sanitàries: distància, mans, mascareta, control d'aforament i desinfecció dels espais.

Organitza:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb el suport de:

